

Le sabre de mon père

Door Cees Voort

Op de mooie Thalia-website staat te lezen dat in maart 1977 de opera *La Grande Duchesse de Gérolstein* van Jacques Offenbach werd uitgevoerd. Het viel me meteen op, omdat ik dat toch niet zo bekende stuk ooit ook heb aanschouwd en wel in oktober 1976 in Toronto, die grote stad in Canada. Was het soms recentelijk uit de archieven tevoorschijn gekomen of door Offenbach-aanbidders nieuw leven ingeblazen? Wie weet. Opvallend is het zeker, dat zowel Thalia als de Canadian Opera Company het in hetzelfde seizoen op het programma hadden – en dat er daarna niet meer zo veel van het werk is vernomen.

Het was ook niet echt een groots en meeslepend meesterwerk, geloof ik. Tja, het is zowat veertig jaar geleden; hoeveel kun je je dan nog van een avondje opera herinneren? Nou, toch nog wel iets.

De grote zaal van het O'Keefe Centre zat behoorlijk vol op die zaterdagavond, de lichten gingen uit en de ouverture werd ingezet. Men raakte in de stemming. Het was begonnen, laat het maar komen. Je kent dat gevoel wel. Plotseling echter, na enkele maten, tikte de dirigent af. Het orkest viel stil. Uit de zaal kwam ineens een heer in fraai kostuum naar het podium toegesneld, beklom dat via een zijtrappetje en ging vooraan op die hoge bühne staan terwijl een spot op hem werd gericht.

Dames en heren! riep hij luid. Ik spreek tot u als ambassadeur van het Groothertogdom Gérolstein! In mijn land staat men op als het volkslied wordt gespeeld! Dit is niet zomaar een ouverture, dit is ons volkslied! Als uw volkslied bij ons wordt gespeeld, dan staan wij op! Deze hoffelijkheid verwachten wij ook van u!

En hij kreeg die hele immens grote zaal van pakweg drieduizend koppen zo gek dat ze die ouverture, dat zogenaamde volkslied, staande aanhoorden. Roezemoezend en lacherig ging men weer zitten na het wegsterven van de laatste klank van deze overduidelijk zo belangrijke melodie. Het soms wat stijve Canadese publiek vond het wel vermakelijk. Misschien had de regisseur wel voorzien dat het stuk niet zo heel veel had te bieden en dacht hij zo de stemming er een beetje in te krijgen. Best wel slim bedacht hoor. Of had de librettist het erin geschreven? Nee, ik hou het op creatieve regie.

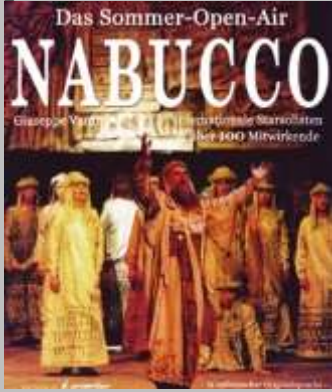
De enige scène van de opera zelf die ik me herinner is een vrouw die een grote sabel met een gestrekt arm omhooghoudt en met hoge sopraan zingt:

Voici le sabre, le sabre, voici le sabre de mon père!

En een groot aantal dames en heren in velerlei kostuums die vervolgens in koor zingen:

Voici le sabre, le sabre, voici le sabre de ton père!

Dat ging ongeveer vijf minuten zo door. Of nu de hele opera in het Frans was, ik weet het niet meer. Maar er kwam een einde aan. Niet alleen aan dat zwaard van pa maar ook aan het hele stuk. Je hebt wel eens dat je denkt: mooi geweest.

Toch niet. Na het niet zo heel lange slotapplaus ging het doek weer op en stonden plotseling wel honderd mensen op de bühne. Het licht in de zaal ging weer uit.

Verbazing alom. Het werd weer stil. De nog niet lang daarvoor aangetreden artistiek directeur pakte een microfoon en begon te spreken.

De oprichter van de Canadian Opera Company, Herman Geiger-Torel, zei hij, was onlangs overleden, en wij allen, de gehele opera-troupe die hier op het podium bijeen was, en het publiek, allen tezamen, gingen hem nu een

eerbetoon brengen. En dat zou gebeuren door het zingen van zijn geliefde koor uit een favoriete opera, Verdi's Nabucco.

Het orkest, nog gezeten in de bak natuurlijk, zette in, en iedereen op de bühne zong mee, meerstemmig, met *Het Slavenkoor*. Velen in de zaal lieten zich niet onbetuigd, al was het maar neuriënd: *Va', pensiero, sull'ali dorate...*

De pure kracht en emotie die de grote componist erin had gelegd, werd immens gevoeld. Een langzame vierkwartsmaat, groots en meeslepend. Nu wel. Toen ze na ruim vier minuten uitgezongen waren, kon je nog even een speld horen vallen.

Daarna ging ieder stilletjes zijns weegs.

Avondje opera.

Wie weet er nog hoe destijds de Thalia-uitvoering van *La Grande Duchesse* is verlopen?

Vast wel iemand. Vertel! Want op de website staat er niets over vermeld.....

Cantabile tutti sotto voce

Va, pen - sie - ro, sul - li do - ra - - te; Va, ti
po - su sui cli - vi, sui col - li, O - ve o - lez - zo - no te - pi - de e
mol - - li L'au - re dol - - ci - del suo - lo - na - tal!

tutti sotto voce.....